Wanneer zijn medicijnen te oud?

Alles over het bewaren van geneesmiddelen

Uw APOTHEEK

Hoe bewaren, hoe lang?

Geneesmiddelen die u goed bewaart gaan langer mee, bederven minder snel en zijn veilig voor kinderhanden. Deze folder vult de informatie aan die u op het etiket, in de bijsluiter of in de geneesmiddelinformatie kunt vinden.

Hoe bewaren?

Hoe bewaren in huis

Bewaar geneesmiddelen in huis zo veel mogelijk op één plaats. Dit heeft als voordeel dat u een goed overzicht heeft van wat er in huis is, dat u niets onnodig hoeft aan te schaffen en dat er geen oude geneesmiddelen her en der blijven liggen.

Kamertemperatuur

De meeste geneesmiddelen kunt u bewaren bij kamertemperatuur (niet warmer dan 25°C). Bij voorkeur in een droge ruimte, bijvoorbeeld in een medicijnkastje in de slaapkamer. U kunt ervan uitgaan dat u een geneesmiddel bij kamertemperatuur mag bewaren als er geen bewaar-advies op het etiket staat. Bewaar de geneesmiddelen niet in de badkamer. De badkamer is namelijk meestal vochtig.

In de koelkast

Sommige geneesmiddelen moeten in de koelkast worden bewaard (niet in het vriesvak!). Maar ook in de koelkast is het niet overal even koud. Achter in de koelkast is het bijvoorbeeld kouder dan vooraan. U kunt het geneesmiddel dan ook beter achter in de koelkast bewaren. Als de koelkast een vriesvak heeft, is de plank onder dit vriesvak de koudst en dus de beste plaats. Bij een koelkast zonder vriesvak is de plank boven de groentela het koudst.

Zorg ervoor dat kinderen er niet bij kunnen komen, bijvoorbeeld door de geneesmiddelen in een doos te stoppen, die kinderen niet gemakkelijk open kunnen maken.

Verwarm een geneesmiddel dat u in de koelkast bewaart ongeveer 5 minuten in uw hand voor u het gebruikt. Het indruppelen van oogdruppels, oordruppels of het inbrengen van een klysma bijvoorbeeld is dan een stuk minder vervelend.

Kinderen in huis

Waar u de geneesmiddelen in huis ook bewaart, zorg er in elk geval voor dat kinderen er niet bij kunnen. Wanneer een kind van geneesmiddelen 'snoept', bijvoorbeeld van harttabletjes of pijnstillers uit oma's tas, kan het ernstig ziek worden. Waarschuw in zo'n geval direct uw huisarts en vertel hem wat het kind heeft ingeslikt. De naam van het geneesmiddel kunt u altijd vinden op het etiket.

Raak niet in paniek en probeer niet om het kind zelf te behandelen. Is uw huisarts of een andere huisarts onbereikbaar, bel dan naar de dichtstbijzijnde eerstehulpafdeling van een ziekenhuis of naar de apotheek. Vertel precies wat er is gebeurd en zorg ervoor dat u het doosje of flesje waar het geneesmiddel in zat, bij de hand hebt.

Hoe bewaren onderweg en op vakantie

Soms zult u geneesmiddelen overdag mee moeten nemen. Draag ze dan niet direct op het lichaam, bijvoorbeeld in een broekzak, want dat is te warm. Stop uw geneesmiddelen in een handtas of in de zak van een colbert.

Gaat u op vakantie naar een warm land en moet u uw geneesmiddelen meenemen, bedenk dan eerst of u uw geneesmiddelen daar op dezelfde manier kunt bewaren als thuis. Is dat het geval dan kunt u ze zonder probleem meenemen. Let erop dat u geneesmiddelen, die in de koelkast moeten worden bewaard, op reis ook koel bewaart. Kunt u uw geneesmiddelen op vakantie niet op dezelfde manier bewaren, vraag dan uw apotheker om advies.

Hoe lang?

Beperkte houdbaarheid

Hoe lang u een geneesmiddel kunt bewaren, hangt af van de samenstelling van het geneesmiddel en van hoe u het gebruikt en bewaart.
Sommige geneesmiddelen zijn kort houdbaar doordat de werkzame stof verloren gaat. U kunt hier niets aan doen. De werkzame stof zit vaak in water of crème, zodat u het geneesmiddel bijvoorbeeld kunt drinken of smeren. Dit water en die crème kunnen ook bederven.

Geneesmiddelen waar water in zit, bederven het snelst. Dit komt doordat bacteriën en schimmels in een vochtige omgeving goed kunnen groeien. Deze bacteriën en schimmels kunnen van uw handen of uw lichaam en ook wel vanuit de lucht in het geneesmiddel terechtkomen. Daarom zijn vooral oog-, neus- en oordruppels, dranken, vloeistoffen voor gebruik op de huid en crèmes beperkt houdbaar.

Aan geneesmiddelen met water worden meestal stoffen toegevoegd die de groei van bacteriën en schimmels moeten remmen. We noemen deze stoffen conserveermiddelen. Maar conserveermiddelen kunnen het bederven van aangebroken verpakkingen niet helemaal tegengaan.

Let er daarom op dat u:
- zorgvuldig omgaat met het geneesmiddel en na gebruik de verpakking goed sluit;
- maatbekertjes, pipetjes en spatels na gebruik met water en een tissue schoon en droog maakt;
- het geneesmiddel bewaart volgens de aanwijzingen in de bijsluiter of geneesmiddelinformatie of die op het etiket.

Bewaartermijn

In het volgende overzicht kunt u voor een aantal geneesmiddelen vinden hoe lang u ze kunt bewaren wanneer u de verpakking hebt aangebroken. Advies over de bewaartermijn van geneesmiddelen die hier niet worden genoemd kunt u krijgen bij uw apotheek.
De bewaartermijn die hier wordt genoemd of die op het etiket staat, geldt alleen als u het geneesmiddel bewaart volgens de aanwijzingen in de bijsluiter

Geneesmiddel	***bewaartermijn***
tablet	3 jaar
capsule	3 jaar
poeders	1 jaar
drank	6 maanden
druppelvloeistof	6 maanden
stoomvloeistof,	1 jaar
neusdruppels	3 maanden
neusspray	3 maanden
oogdruppels	1 maand

Geneesmiddel (vervolg)	***bewaartermijn***
oogzalf	6 maanden
oogwassing	1 maand
oordruppels (niet steriel)	6 maanden
oordruppels (steriel)	1 maand
zalf in tube	3 jaar
zalf in pot (met spatel)	6 maanden
crème in tube	1 jaar
crème in pot (met spatel)	3 maanden
pasta in pot (met spatel)	6 maanden
strooipoeder	1 jaar
huidgel in tube	1 jaar
vloeistof voor gebruik	
op de huid	6 maanden
zetpil in strip	3 jaar

Uiterste gebruiksdatum

De houdbaarheid die op het etiket staat, wijkt soms af van de termijn die in deze folder wordt genoemd. U moet dan de uiterste gebruiksdatum die op het etiket staat aanhouden.

De uiterste gebruiksdatum kan op een aantal manieren op het etiket staan. Er kan staan:

- “uiterste gebruiksdatum...”
- “houdbaar tot...”
- “niet te gebruiken na...”
- “exp. dat. …”.

De uiterste gebruiksdatum is de dag waarop u het geneesmiddel voor het laatst kunt gebruiken. Dit betekent dus niet dat u het tot die datum moet gebruiken.

Antibiotica

Geneesmiddelen die gebruikt worden tegen een infectie (-- antibiotica) schrijft uw arts als kuur voor. U moet zo’n kuur helemaal afmaken om te voorkomen dat de klachten terugkeren. Als de kuur af is, zal het geneesmiddel vrijwel altijd op zijn. Zou u tóch wat over hebben, bijvoorbeeld doordat meer is afgeleverd dan u nodig hebt voor een kuur, dan is het restant niet genoeg voor een nieuwe kuur Lever het restant in bij uw apotheek, zodat het kan worden vernietigd.

Belangrijk om te weten

* Gebruik een geneesmiddel niet meer als de uiterste gebruiksdatum verstreken is.
* Haal op tijd een nieuw recept bij uw arts als de kwaal nog niet over is.
* Bewaar geneesmiddelen alleen in de verpakking die u mee krijgt in de apotheek.
* Bewaar geneesmiddelen altijd buiten het bereik van kinderen.
* Laat de aan u voorgeschreven geneesmiddelen nooit door een ander gebruiken.
* Gebruik een geneesmiddel niet meer als het tijdens het gebruik van uiterlijk verandert: bijvoorbeeld als het verkleurt, troebel wordt of “vlokkig”. Vraag in zo’n geval advies aan uw apotheker
* Ruim regelmatig uw huis- en reisapotheek op. Stop geneesmiddelen niet zo maar in de vuilnisbak. Ze kunnen dan in handen van kinderen terechtkomen. Spoel ze ook niet door de WC. U kunt oude geneesmiddelen die vernietigd moeten worden altijd terugbrengen naar uw apotheek of inleveren bij de chemocar.
* Vraag bij twijfel over de kwaliteit of de houdbaarheid van een geneesmiddel altijd om advies in uw apotheek

Uw APOTHEEK

© KNMP

9605100